

Dizma.

ečer je padal na zemljo in vabil celo naravo: „Pojdi k počitku.“ In vse se je odzvalo njegovemu povabilu. Rožice so zaprle svoje čašice, ptice so se poskrile v svoja tiha prenočišča, in človek je hitel pod streho, v svoje domovanje.

Ali Nekdo ni mogel iti k sladkemu počitku — bil je Oni, o katerem pravi sv. pismo: „Nima, kamor bi položil trudno glavo.“ Izveličar, njegova mati in njegov rednik niso mogli k počitku. Bežali so od doma, da bi ušli krvoločnemu Herodu. Napotili so se v daljni Egipet. Kakor so peljali trgovci egiptovskega Jožefa tje doli, tako je šel tudi naš Odrešenik v Egipet.

Ali na potu je noč prehitela sv. družino. Potrkali so na vrata tu in tam, prosili prenočišča tu in tam, a povsod so se izgovarjali, da ni prostora, da naj gredó naprej. In revna družina je šla žalostna naprej.

Na nebu je svetila luna in razsvetljevala pot. Prav lepo je svetila in pripeljala je s seboj tudi svoje bele ovčice, svetle zvezdice, vse naj bi svetile na poti Onemu, ki jih je ustvaril. In slavec v grmovju ni počival. Smatral je za svojo nalogo, da razveseljuje, da kratkočasi s svojim milim glasom pot bežečemu Stvarniku.

Prišli so do samotne koč. Slabotna luč je brlela v sobi. Potrkali so in starikava žena jim je prišla odpirat.

„Popotniki smo. Malo prostora prosimo, da bi si mogli počiti od težavne poti.“ Tako je govoril Jožef

„Hitite od moje koč. Tu ne prebiva sreča in blagostanje. Tu prebiva mati pri svojem otroku, ki je bolan, ki ima strašno bolezen: gobe. Hitite od tod!“

Ali nebeška Mati je pristopila k nesrečni ljubeči materi rekoč: „Mi se ne bojimo gobovih. Sprejmite nas pod streho zavoljo Deteta, ki spi na mojih rokah.“ In revna nesrečna žena jim je dala prenočišče.

* * *

Ko je prisvetila drugo jutro zlata zora, ko so cvetke zopet odpirale svoje cvetove, ko je glasno ptičje petje razveseljevalo celo naravo, napravljala se je sv. družina na daljno pot. Predno je odšla, prosila je Marija revno ženo, naj ji dá nekoliko vode, da bi okopala svoje Dete. Ko je to storila, svetovala je ženi, naj okoplje tudi ona svojega sinčka v tej vodi.

Nesrečna mati je slušala njen nasvet. In glej čudo! Bolan je bil njen sinček, ko ga je položila v vodo — vesel in zdrav je bil, ko ga je vzela ven.

Kako vesela je bila! Saj je bil otet njen edini zaklad, zaklad, o katerem je že mislila, da je izgubljen.

Ozdravljeni deček je bil Dizma.

* * *

Pretekla so leta in leta. Izveličar se je bil že davno vrnil v domovino. Tu je prebival v revni koči poleg svoje ljube Matere in sv. rednika Jožefa.

Dizma je odrastel. Rad je ubogal svojo mater, spoštoval njeno besedo. In ko mu je pravila o Detetu, o dobri ženi, o starem možu, zalesketala se je Dizmi solza v očeh. Pazljivo je poslušal njene besede in ko je končala, vskliknil:

„O mamica, ko bi poznal jaz Onega, ki mi je dal zdravje — tako bi ga imel rad. In zahvalil bi se mu za veliko dobroto.“

„Tudi jaz bi ga rada videla. Rada bi gledala še enkrat ono ljubeznivo ženo. Toda leta me težé — slabotna sem. Kmalu zapustim ta svet — ne bo se mi izpolnila ta želja. Ti, sinko, si še mlad. Mogoče boš srečal še katerikrat Dobrotnika na potu svojega življenja. In tedaj se mu zahvali v svojem in v imenu svoje matere.“

Tako je govorila mati, a Dizma je prosil prav prisrčno: „Mamica, umreti ne smete še!“

Tak je bil Dizma, dokler je živela njegova mati.

Toda umrla je . . .

* * *

Vzemi mlademu drevesu, ki se še ni dobro ukoreninilo, ki še ni razprostrlo svojih korenin daleč na okoli, kol, na katerega se naslanja. In pribučal bo vihar, prišumel močan piš in drevesce bo ležalo na tleh . . .

Tako se je zgodilo Dizmu.

Ko ni čuvalo nad njim več skrbno materino oko, ko je bil prepuščen sam sebi — zašel je v slabo tovaršijo. In Dizma, nekdanj pridni Dizma, je postal ropar, razbojnik . . .

In ko je ležal v gošči skrit in prežal na popotnike — ko je svetila nad njim bleda luna — ko so migljale nad njim mnogoštevilne zvezdice — tedaj sé je spomnil materinega pripovedovanja o oni lepi noči, o krasni ženi, o čudotvornem Detetu. In v srcu mu je vstajalo hrepenenje, da bi mogel zopet poslušati govorico svoje matere, da bi se mogel zopet otročje nedolžno razveseljevati. Kako si je želel, da ne bi bil zašel tako daleč! Ali ni imel moči, da bi se povrnil.

In slišal je nekoč, da hodi po deželi neki Galilejec, da ozdravlja bolnike, da očiščuje gobove, da je On tisti, o katerem so toliko pisali preroki. In srce mu je reklo: Ta je ozdravil tudi tebe, ta ti je dal življenje, ko si bil že na robu groba.

In ko je izvedel, od katere strani mora Galilejec priti, po kateri poti bo hodil, šel je in se skrnil v goščavo. Skrnil se je in prežal ob potu, ne da bi prelival kri, kakor navadno, ampak, da bi videl svojega dorotnika.

In prišel je Izveličar po poti.

Dizma je videl njegovo veličastno postavo, njegovo mogočno hojo — videl je one nebeški oči, iz katerih je sijala sama ljubezen do trpečega človeka. Videl je one poteze na obrazu, ki so govorile o neizmerni božji dobrotljivosti.

Pretresel ga je ta pogled. — Rad bi bil stopil predenj, pal na kolena in govoril: „Gospod, grešil sem.“

Neka skrivnostna moč ga je držala nazaj.

Dolgo je stal na starem mestu, dolgo zrl za odhajajočim Izveličarjem, in v očeh se je zablesketala solza, solza kesanja. In Dizma je plakal kakor otrok, ki razžali svoje stariše — in mu je hudo vsled tega; jokal je, kakor joka spokornik nad svojimi grehi, jokal je pa tudi od veselja, da je videl svojega Rešitelja. In v srcu mu je vstajalo upanje, da bo oni, ki je ozdravil njegovo telo, ozdravil tudi njegovo dušo, pomiril njegovo pekočo vest.

In ko je bil Odrešenik že zdavnaj odšel, stopil je Dizma iz svojega skrivališča in hitel za njim.

Od daleč ga je ugledal, ko je stopil ravno v Jeruzalem. In tekel je še bolj. Še enkrat je hotel videti ono krotko obličje, one ljubeznive oči.

Toda straža ga je pri mestnih vratih prijela. Poznali so Dizmo, vedeli za njegova hudodelstva, zato so ga prijeli. Da se je to zgodilo drugikrat, Dizma bi se branil, branil, kakor brani vsako živo bitje svojo prostost — a danes, ko je videl Izveličarja, danes je bil krotak, ni se branil.

Peljali so ga v ječo. Kmalu potem je bil obsojen k smrti, k sramotni smrti na križu. Na Kalvariji je bilo odločeno mesto, kjer naj bi umrl.

Kako se je začudil, ko so ga pripeljali z nekim tovarišem na morišče in je videl tamkaj Odrešenika! Smilil se mu je Izveličar, ki je moral trpeti mnogo večje bolečine kakor on.

Videl je pod križem nebeško Mater, videl njeno nebeško milobo — in spomnil se je na svojo mater, ki mu je pripovedala o lepi ženi . . .

In ko se je norčeval njegov tovariš iz trpečega Boga-človeka, zavrnil ga je Dizma: „Midva po pravici trpiva, a ta trpi po nedolžnem.“ In Izveličar, ki je videl vse skrivnosti v Dizmovem srcu, ki je videl, kako je prežal ob cesti, kako je tekel za njim, je izgovoril tolažeče besede: „Še danes boš z menoj v raj.“

Ko je začul Dizma te milo doneče besede, upokojilo se mu je srce, in nebeški mir je zavladal v njegovi duši. Hvaležno se je ozrl na Onega, ki ga je drugič ozdravil, ozdravil na duši.

Uresničile so se torej besede njegove matere: „Mogoče boš srečal še katerikrat Dobrotnika na potu svojega življenja.

Selko.

Vse v cvetju!

V rosнем jutru se škrjanček
Dviga pod nebo
In prepeva, zroč pod sábo
Zemljo v cvetju vso.

Da bi mogla kot škrjanček
Peti spod nebes,
Pač zapela bi vesela:
Svet, oj, lep si res!

Ksaverijeva.

